

● เศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียง

ในปี 2551¹ เศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียง ซึ่งประกอบด้วย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีน และประเทศอื่นๆ ยกเว้นญี่ปุ่น ยังขยายตัวได้ดีและสามารถรับมือกับปัญหาเศรษฐกิจโลกได้พอสมควร เนื่องจากมีภาคเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและมีทุนสำรองระหว่างประเทศในระดับสูง โดยคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 8.5 ลดลงจากปีก่อนเท่ากับร้อยละ 10.2 ทั้งนี้ เชื่อว่าเศรษฐกิจของชาติกำลังพัฒนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีรายได้ประชาชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง จะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 8.6 จากที่เคยเติบโตร้อยละ 10.6 ในปีก่อน เศรษฐกิจจีนชะลอการเติบโตลงมาเหลือร้อยละ 9.4 จากร้อยละ 11.4 ในปีก่อน นับเป็นการสิ้นสุดการเติบโตในอัตราตัวเลข 2 หลักติดต่อกันนานถึง 5 ปี อินโดนีเซียซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เติบโตร้อยละ 6.0 จากร้อยละ 6.3 ส่วนเศรษฐกิจเวียดนามเติบโตจากร้อยละ 8.5 เหลือเพียงร้อยละ 7.0 เศรษฐกิจมาเลเซียเติบโตร้อยละ 5.5 จากร้อยละ 6.3 ในขณะที่ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตสวนทางกับประเทศส่วนใหญ่ โดยจะเติบโตร้อยละ 5.0 จากร้อยละ 4.8 ในปีที่แล้ว ส่วนประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ สิงคโปร์ ใต้หวัน ฮองกง และเกาหลีใต้ มีอัตราการเติบโตร้อยละ 4.6 ลดลงจากปีก่อนซึ่งเท่ากับร้อยละ 5.6

¹ ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank)

แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีแนวโน้มการขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการส่งออกที่ขยายตัวดี นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศในภูมิภาคนี้ขยายตัวดีมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก สรุปได้ดังนี้

1. การเพิ่มขึ้นจากการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ โดยการใช้มาตรการทางการคลังและการเงินที่ผ่อนคลายหรือขยายตัว (expansionary fiscal and monetary policies)

2. การฟื้นตัวด้านการลงทุนของภาคธุรกิจ ปัจจัยที่ทำให้การลงทุนของภาคธุรกิจฟื้นตัวอย่างมาก ได้แก่

2.1 การเมืองที่ค่อนข้างสงบ ไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้น

2.2 มาตรการปฏิรูปการลงทุนที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ

2.3 การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

3. สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจากประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีนและอินเดีย ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่และมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ร้อนแรง มีส่วนสำคัญที่ทำให้มูลค่าการส่งออกรวมเพิ่มสูงขึ้น และธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) คาดว่าการค้าภายในภูมิภาค (intraregional trade)

ยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคนี้อีก 2 ปีข้างหน้า

Growth Rate of GDP, Southeast Asia, 2001-2007							
Country	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ^F
Southeast Asia	1.9	4.2	5.4	6.4	5.5	5.4	5.3
Cambodia	5.5	5.2	9.5	10.0	13.1	6.3	6.4
Indonesia	3.8	4.4	5.0	4.9	5.6	5.4	6.0
Lao, PDR	5.8	5.9	5.8	6.9	7.2	7.3	6.5
Malaysia	0.3	4.4	5.5	7.2	5.2	5.2	5.0
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-
Philippines	1.8	4.5	4.9	6.2	5.0	5.4	5.3
Singapore	-2.3	4.0	2.9	8.7	6.4	6.6	4.6
Thailand	2.2	5.3	7.0	6.2	4.5	4.2	4.0
Vietnam	6.9	7.1	7.3	7.8	8.4	7.8	8.0

Sources: Asian Development Outlook Database

เศรษฐกิจเวียดนามปี 2550

ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

เศรษฐกิจเวียดนามปี 2550 ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราร้อยละ 8.5 โดยมีประชากร 86.6 ล้านคน และรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per Capita GDP) เท่ากับ 809.0 ดอลลาร์ สหรัฐ. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เท่ากับ 7,004 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยเป็นการเติบโตในภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้างร้อยละ 42.9 ภาคบริการร้อยละ 38.6 และภาคเกษตรร้อยละ 18.5

เวียดนามมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดและสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาครวมถึงประเทศไทย จากการเติบโตของภาคการส่งออก เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

และการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้เศรษฐกิจเวียดนามยังคงรักษาการเติบโตในอัตราร้อยละ 8 ต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2547-2549) นอกจากนี้ เวียดนามยังได้ปรับเปลี่ยนสู่ระบบเศรษฐกิจที่มีภาคเอกชนเป็นกลไกหลักทางเศรษฐกิจ (private sector-led growth economy) รวมถึงการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ในเดือนมกราคม 2550 ทำให้ประเทศสมาชิก WTO ต้องเปิดตลาดโดยการลดภาษีศุลกากร ส่งผลต่อการส่งออกของเวียดนาม

สาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่

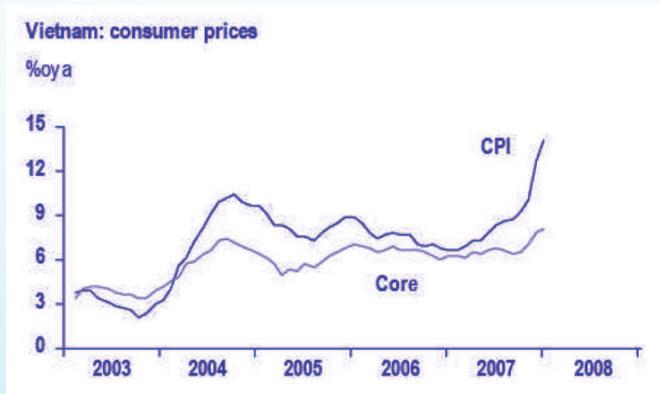
1) **เกษตรกรรม** สินค้าเกษตรที่สำคัญของเวียดนามได้แก่ ข้าว ซึ่งมีผลผลิตปีละ 35 ล้านตัน เป็นอันดับ 5 ของโลก สามารถส่งออกได้ประมาณ 4.0-4.5 ล้านตัน เป็นอันดับ 3 รองจากไทย และอินเดีย สำหรับกาแฟ ผลิตได้ปีละ 0.7 ล้านตัน เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากบราซิล และโคลัมเบีย กาแฟที่ผลิตได้ส่วนใหญ่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เหลือบริโภคภายในประเทศเพียงร้อยละ 5 แหล่งเพาะปลูกกาแฟคุณภาพดีอยู่ที่จังหวัด Dak Lak ส่วนพริกไทย ผลิตได้ปีละ 73,600 ตัน ส่งออกมากเป็นอันดับ 2 ของโลก

2) **อุตสาหกรรม** เวียดนามให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยมุ่งหวังให้เป็นปัจจัยหลักที่จะผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภค อุตสาหกรรม

ที่ขยายตัวเร็วได้แก่ การผลิตถ่านหิน รถจักรยานยนต์ บัญชี ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล เสื้อผ้าสำเร็จรูป น้ำมันดิบ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

3) **ท่องเที่ยวและบริการ** แผนแม่บทเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของเวียดนามในช่วงปี 2538-2553 ได้ตั้งเป้าหมายที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เพิ่มขึ้นเป็น 9 ล้านคนในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา โดยมีคำขวัญว่า "Vietnam the Destination of the Millennium" ซึ่ง World Travel and Tourism Council (WTTC) คาดหมายให้เวียดนามเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตด้านการท่องเที่ยวสูงสุดเป็นอันดับ 7 ของโลกระหว่างปี 2548-2558 และเวียดนามได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวมากที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชีย

2. ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index; CPI) ในปี 2550 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 เมื่อเทียบกับปี 2549 โดยสินค้าประเภทอาหาร

และบริการด้านอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 บ้านพักอาศัยและวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 ส่วนสินค้าประเภทอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2-6.2

ปัจจัยที่มีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อในหมวดอาหารเพิ่มมากขึ้นคือ การระบาดของไข้หวัดนก สภาพภูมิอากาศ และราคาน้ำมัน รัฐบาลเวียดนามมีความตั้งใจที่จะรักษาระดับอัตราเงินเฟ้อในระดับที่ต่ำกว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยตั้งเป้าไว้ใน 6 เดือนแรกไม่ควรสูงกว่าร้อยละ 7

การบริโภคภายในประเทศเวียดนามขยายตัวตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่คาดว่าจะมีแนวโน้มสดใสเนื่องจากการส่งออกที่เติบโตดี และเงินลงทุนจากต่างประเทศที่ไหลเข้าเวียดนามอย่างต่อเนื่อง การบริโภคของคนเวียดนามมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ความต้องการบริโภคจับจ่ายใช้สอยสินค้าและบริการของคนเวียดนามเพิ่มขึ้นเช่นกัน ประกอบกับการที่เวียดนามเข้าเป็นสมาชิก WTO ทำให้สินค้านำเข้าจากต่างประเทศเข้าสู่เวียดนามมากขึ้น ทั้งนี้ การบริโภคของเวียดนามในปัจจุบันขยายตัวร้อยละ 20 เทียบกับการบริโภคของจีนที่เติบโตร้อยละ 11 และการบริโภคของไทยที่เติบโตร้อยละ 5

อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากกำลังซื้อของคนเวียดนามที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 70 ของ GDP ทั้งนี้ ตลาดภายในประเทศเวียดนามใหญ่เป็นอันดับ 2 ของอาเซียน รองจากอินโดนีเซีย

Vietnam: consumer price index

			%oya			%m/m, sa		
	2006	2007	Nov-07	Dec-07	Jan-08	Nov-07	Dec-07	Jan-08
CPI	7.6	8.4	10.0	12.6	14.1	1.4	2.6	1.8
Core	6.6	6.6	7.0	7.9	8.1	0.9	1.2	0.9

Source: General Statistics Office, core inflation excludes food products and transport and communication

3. การท่องเที่ยว

เวียดนามเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และธุรกิจท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของเวียดนาม รัฐบาลเวียดนามจึงได้ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มากขึ้น โดยในปี 2550 รัฐบาลกำหนดเป้าหมายนักท่องเที่ยวต่างชาติ 2.4 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 19.5 ล้านล้านดอลลาร์ หรือเท่ากับ 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

International Visitors to Vietnam from 2006 - 2007

	2006	2007	(Δ %)
By Purposes	3,583,486	4,171,564	16.0
Tourism	2,068,875	2,569,150	24.2
Business	575,812	643,611	11.8
Visiting Relatives	560,903	603,847	7.6
Others	377,896	354,956	-6.1

Sources: Vietnam tourism

จากสถิติการท่องเที่ยวในปี 2550 พบว่ามีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเวียดนามรวม 4.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.0 เมื่อเทียบกับปี 2549 ซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 3.6 ล้านคน โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวดังนี้

- 1) เพื่อท่องเที่ยว 2.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.2
- 2) เพื่อธุรกิจ 0.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8
- 3) เพื่อเยี่ยมญาติ 0.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6
- 4) อื่นๆ 0.3 ล้านคน ลดลงร้อยละ 6.1

นักท่องเที่ยวจากประเทศจีนมีจำนวนสูงสุด 0.6 ล้านคน มีสัดส่วนร้อยละ 13.4 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือ เกาหลี 0.5 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7 สหรัฐอเมริกา 0.4 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ญี่ปุ่น 0.4 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.2 ไต้หวัน 0.3 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 ออสเตรเลีย 0.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.7 และประเทศอื่นๆ เช่น รัสเซีย นิวซีแลนด์ และอิตาลี เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.8 ร้อยละ 42.4 และร้อยละ 39.2 ตามลำดับ

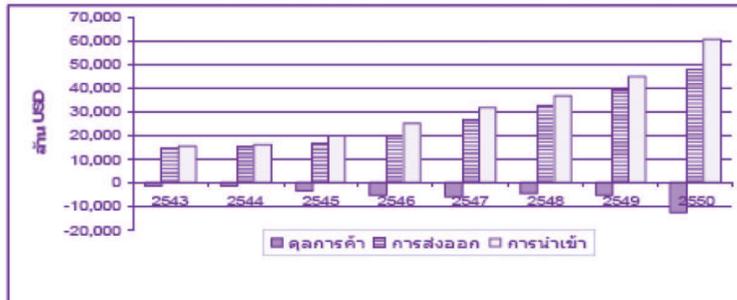
Top 10 Main Market Arrivals to Vietnam in 2007

ภาคต่างประเทศ

4. การค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศของเวียดนาม

ที่มา : ฐานข้อมูล CEIC

การส่งออกของเวียดนามในปี 2550 มีอัตราการขยายตัวกว่าร้อยละ 20 ต่อปี มูลค่าการส่งออกรวม 48.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.5 เมื่อเทียบกับปี 2549 ภาคการส่งออกถือเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนามในปัจจุบัน สัดส่วนการส่งออกต่อ GDP ของเวียดนามเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 46 (ปี 2543) เป็นร้อยละ 66 ในปัจจุบัน สินค้าสำคัญที่มีมูลค่าการส่งออกเกินกว่า 1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ได้แก่ น้ำมันดิบ 8.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เสื้อผ้า 7.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. รองเท้าหนัง 3.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แปรรูปสัตว์น้ำ 3.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เครื่องอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ 2.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. กาแฟ 1.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

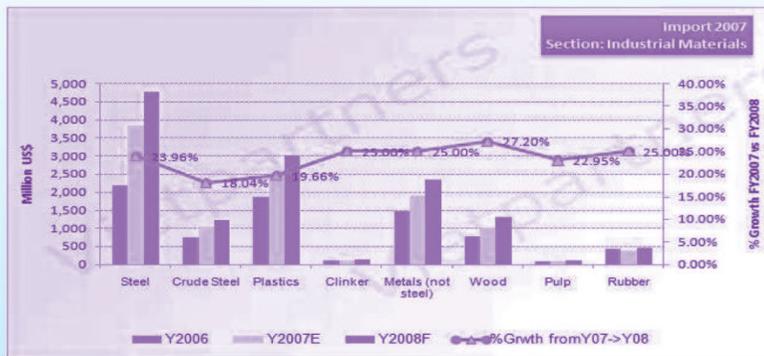
ข้าว 1.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ยางพารา 1.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และถ่านหิน 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ตลาดส่งออกของเวียดนามที่มีมูลค่าเกิน 1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 10.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตลาดยุโรป 8.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตลาดกลุ่มอาเซียน 8.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตลาดญี่ปุ่น 5.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และตลาดจีน 3.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตามลำดับ

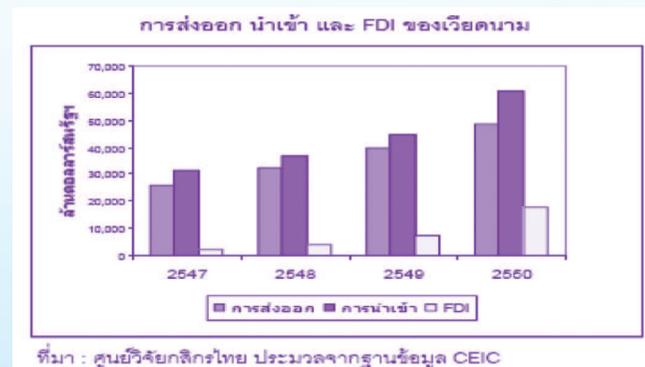
ส่วนการนำเข้ามีอัตราการขยายตัวในอัตราเร่งขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2549 โดยมีมูลค่าการนำเข้ารวม 60.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.5 เป็นการนำเข้าในภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ภาคเศรษฐกิจที่เป็นการลงทุนภายในประเทศ 39.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.1 และภาคการลงทุนจากต่างประเทศ 21.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.0 การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้ามีสัดส่วนถึง 2 ใน 3 ของการนำเข้าทั้งหมดของเวียดนาม และสินค้าทุนมีสัดส่วนร้อยละ 26 สำหรับ

ประเภทสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงได้แก่ เครื่องจักรต่างๆ มูลค่าเกือบ 10.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.5 เชื้อเพลิง 7.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.7 เหล็กและเหล็กกล้า 4.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.2 ผ้าฝ้าย 4.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.6 อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ 2.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.7 เม็ดพลาสติก 2.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.3 วัตถุดิบ อุปกรณ์ตัดเย็บและหนัง 2.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 สารเคมี 1.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.1 รถยนต์ 1.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 101.0 เคมีภัณฑ์ 1.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.1 อาหารสัตว์และวัตถุดิบ 1.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.6 ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.9 โดยมีแหล่งนำเข้าที่สำคัญได้แก่ จีน สิงคโปร์ ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไทย

สาเหตุที่ทำให้มูลค่าการนำเข้าและขาดดุลการค้าของเวียดนามสูงขึ้น เกิดจากการนำเข้าที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของการส่งออก ส่งผลให้เวียดนามขาดดุลการค้ามูลค่า 12.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เท่ากับร้อยละ 25.7 ของมูลค่าส่งออกสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการนำเข้าสินค้าเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะเครื่องจักร อุปกรณ์ และอะไหล่ต่างๆ ร้อยละ 17.1 ของมูลค่านำเข้ารวม เชื้อเพลิงร้อยละ 12.3 เหล็กและเหล็กกล้าร้อยละ 8.1
2. ราคาสินค้านำเข้าเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2549 เช่น เหล็กและเหล็กกล้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 ปู่เคมี เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.1 เชื้อเพลิง เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 เม็ดพลาสติก เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 นอกจากนี้ เงินดอลลาร์ สหรัฐ. ในตลาดโลกอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศอื่น จึงทำให้มูลค่านำเข้าสินค้าเพิ่มสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม เวียดนามนำเข้าสินค้าทุน (Capital Goods) เป็นจำนวนมากเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ขณะที่ลดการส่งออก

น้ำมันดิบทำให้เกิดช่องว่างมากขึ้น แต่เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นมาก ทำให้รายได้จากการจำหน่ายน้ำมันดิบของเวียดนามไม่ได้ลดลงมากนัก รัฐบาลเวียดนามลดการส่งออกน้ำมันดิบติดต่อกันมาหลายปีเนื่องจากต้องการกักน้ำมันดิบเอาไว้ป้อนโรงกลั่นน้ำมันแห่งแรกของประเทศที่เมือง Dung Quat ซึ่งมีกำหนดเปิดดำเนินการในปี 2553 ซึ่งเวียดนามเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบมากเป็นอันดับ 3 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย แต่ยังคงนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปทั้งหมด

5. การค้าระหว่างไทยกับเวียดนาม ปี 2550

มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยไทยเกินดุลการค้าเวียดนามมาโดยตลอด สำหรับปี 2550 มีมูลค่าการค้ารวม 4,915.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไทยส่งออกไปเวียดนาม 3,803.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 จากปีก่อน และนำเข้าจากเวียดนาม 1,112.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.2

สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปเวียดนาม ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป 398.1 ล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นร้อยละ 10.5 ของมูลค่าการส่งออกรวม รองลงมาได้แก่ เม็ดพลาสติก 294.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 9.0) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ 320.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 8.4) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักร 129.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 3.4) สินค้าส่งออกไป

เวียดนามขยายตัวเพิ่มขึ้นเกือบทุกหมวดยกเว้นยางพารา ลดลงร้อยละ 41.0 และส่วนใหญ่ส่งออกเป็นวัตถุดิบหรือสินค้าขั้นกลางเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต

สำหรับสินค้านำเข้าที่สำคัญของไทยจากเวียดนาม ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ 294.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นร้อยละ 26.5 ของมูลค่าการนำเข้ารวม รองลงมาได้แก่น้ำมันดิบ 264.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 23.8) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ 71.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 6.5) ด้ายและเส้นใย 48.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ร้อยละ 4.3)

มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเวียดนาม (Trade with Thailand)

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

	2545	2546	2547	2548	2549	2550
มูลค่าการค้า	1,186.6	1,595.5	2,313.2	3,253.5	3,970.6	4,915.7
ไทยส่งออกไป	948.0	1,262.1	1,876.5	2,363.8	3,075.0	3,803.7
เวียดนาม						
ไทยนำเข้า	238.6	333.4	436.7	889.7	895.6	1,112.0
จากเวียดนาม						
ดุลการค้า	709.4	928.7	1,439.8	1,474.1	2,179.4	2,691.7

ที่มา : กรมศุลกากร

2) เงินฝากประจำที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 12 เดือนถึง 24 เดือน ให้เพิ่มอัตราส่วนการดำรงเงินสดสำรองจากเดิมร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 2 ของปริมาณเงินฝากทั้งหมดของ All Banks, Financial Companies และ Financial Leasing Companies

- **Decision 93-OD-NHNN** (ลงวันที่ 27 มกราคม 2548) SBV ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำหรับเงินกู้สกุลต้องเป็นร้อยละ 0.65 ต่อเดือน หรือร้อยละ 7.8 ต่อปี (จากเดิมที่ร้อยละ 0.625 ต่อเดือน หรือร้อยละ 7.5 ต่อปี) เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548

- **Decision 272-2005-OD-NHNN** (ลงวันที่ 21 มีนาคม 2548) SBV ประกาศปรับเพิ่มเพดานอัตราดอกเบี้ยสูงสุด สำหรับเงินฝากสกุลดอลลาร์ สรอ. เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2548 ดังนี้

ประเภทของเงินฝากสกุลดอลลาร์ สรอ.	เพดานอัตราดอกเบี้ยสูงสุด (% ต่อปี)	
	เดิม	ใหม่
เงินฝากเผื่อเรียก	0.1	0.3
เงินฝากประจำที่มีระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน	0.4	0.7
เงินฝากประจำที่มีระยะเวลามากกว่า 6 เดือน	0.8	1.0

- **Decision 1246-OD-NHNN** (ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2548) SBV ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำหรับเงินกู้สกุลต้องที่ร้อยละ 0.65 ต่อเดือน หรือร้อยละ 7.8 ต่อปี เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2548

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2550 SBV ได้ออกกฎระเบียบใหม่อนุญาตให้ธนาคารจากต่างประเทศสามารถลงทุนก่อตั้งธนาคารสาขาได้เต็มรูปแบบหรือลงทุนร่วมกับธนาคารของเวียดนามโดยต้องมีเงินทุนอย่างน้อย 1 ล้านล้านดอง หรือ 62.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเท่ากับเงินทุนในการจัดตั้งธนาคารสัญชาติเวียดนามแห่งใหม่ ส่วนการจัดตั้งสำนักงานสาขาใช้เงินทุนเพียง 15 ล้านดอลลาร์ สรอ. เท่านั้น ธนาคารต่างประเทศที่สนใจจะลงทุนในเวียดนามต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ได้รับใบอนุญาตจากประเทศที่เป็นเจ้าของกิจการธนาคารดังกล่าวในการลงทุนก่อตั้งธนาคารสาขาหรือลงทุนร่วมกับธนาคารในเวียดนาม
2. มีเงินทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 10,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 350,000 ล้านบาทในธนาคารก่อนการยื่นขอลงทุนในเวียดนาม
3. สำนักงานใหญ่ของธนาคารต้องมีเงินทุนในสัดส่วนที่เพียงพอไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 และมีหนี้เสียไม่เกินร้อยละ 3 และจะต้องมีกำไรในการดำเนินการติดต่อกัน 3 ปีในประเทศที่สำนักงานใหญ่ของธนาคารดังกล่าวตั้งอยู่ ก่อนที่จะยื่นขอใบอนุญาตในการลงทุน และการดำเนินกิจการของธนาคารดังกล่าวได้รับการรับรองตาม Basel Accord
4. ธนาคารต่างประเทศที่ประสงค์จะก่อตั้งธนาคารสาขาในเวียดนามโดยเป็นเจ้าของกิจการทั้งหมดต้องมีเงินทุนระบุตามข้อ 2 และเสนอแผนการดำเนินงานในระยะ 3 ปี ให้ SBV พิจารณา

พร้อมด้วยหนังสือแจ้งการดำเนินกิจการของธนาคารจากรัฐบาลของประเทศที่สำนักงานใหญ่ของธนาคารดังกล่าวตั้งอยู่

5. สำหรับธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามที่ประสงค์จะลงทุนร่วมกับธนาคารจากต่างประเทศต้องมีทรัพย์สินเป็นเงิน 1 ล้านล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 625.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีกำไรในการดำเนินการติดต่อกันในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา และได้เปิดดำเนินการมาแล้ว 5 ปี

ทั้งนี้ SBV จะใช้เวลาในการพิจารณาคำขอใบอนุญาตลงทุนของธนาคารเป็นเวลาประมาณ 6 เดือน และก่อนที่จะออกใบอนุญาตนั้น ธนาคารต่างประเทศที่จะลงทุนก่อตั้งสาขา หรือลงทุนร่วมกับธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (Economic Security Agency) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงความมั่นคงภายในเวียดนามก่อน และเมื่อ SBV ออกใบอนุญาตให้แล้ว ธนาคารนั้นๆ ต้องรายงานให้ SBV ทราบก่อน 30 วัน ในด้านการจัดการเงินทุนไว้ในธนาคารและการดำเนินการตามกฎหมายอย่างครบถ้วนก่อนการเปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ

ปัจจุบันเวียดนามมีธนาคารต่างประเทศยื่นขอใบอนุญาตก่อตั้งธนาคารสาขาในเวียดนามแล้วอย่างน้อย 6 แห่งที่สนใจจะเข้าจัดตั้งสำนักงานใหญ่ในเวียดนามอย่างเต็มรูปแบบ ได้แก่ ธนาคารฮ่องกง-เซี่ยงไฮ้ (HSBC) ธนาคารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ANZ Bank) และ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (Standard Chartered Bank) สำหรับอีก 3 แห่งนั้นเป็นธนาคารจากไต้หวัน และเกาหลีใต้

8. อัตราดอกเบี้ย

ณ สิ้นปี 2550 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 7.70 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.65 ของปีก่อน ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 10.70 ต่อปี ปรับตัวลดลงจากร้อยละ 11.18 ของปีก่อน เป็นผลจากการใช้มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อและกระตุ้นเศรษฐกิจ

อัตราดอกเบี้ย ปี 2546-2550				
	2547	2548	2549	2550
เงินฝาก	6.22	7.53	7.65	7.70
เงินให้กู้ยืม	9.68	11.33	11.18	10.70

ที่มา : EIU

จากข้อมูลของ Bank Foreign Trade of Vietnam (Vietcombank) ซึ่งเป็นธนาคารของรัฐและมีขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ได้ประกาศอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ ดังนี้

Head Office's Deposit Interest Rates (% p.a)

Product Type	Individuals			Corporate		
	VND	USD	EUR	VND	USD	EUR
Current account	2.40	1.25	0.50	2.40	0.50	0.50
Savings account	2.40	-	-	-	-	-
Overnight	-	-	-	-	-	-
1 Week	-	-	-	-	-	-
2 Weeks	-	-	-	-	-	-
1 Month	6.24	3.70	1.20	6.96	-	-
2 Months	6.84	3.80	1.40	7.20	-	-
3 Months	7.44	4.20	1.60	7.56	0.85	1.60
6 Months	7.80	4.40	1.80	7.80	1.20	1.80
9 Months	8.04	4.55	1.80	8.16	1.35	1.80
12 Months	8.40	4.85	1.90	8.40	1.50	1.90
18 Months	8.52	4.85	-	8.76	-	-
2 Years	9.00	4.90	-	9.00	-	-
3 Years	9.12	5.00	-	9.12	-	-
4 Years	-	-	-	9.24	-	-
5 Years	9.36	5.10	-	9.36	-	-

Head Office's Lending rates (% p.a)

Product Type	VND	USD	EUR	JPY	SGD	GBP
I. Short Term						
+ Service and trade	10.44	5.80	4.25	2.50	4.00	5.50
+ Individual consumption	10.20	-	-	-	-	-
+ Manufacturing for domestic market	10.20	-	-	-	-	-
+ Export (L/C not yet opened)	-	-	-	-	-	-
+ Export (L/C opened VCB)	-	-	-	-	-	-
+ Export (L/C negotiable in VCB)	-	-	-	-	-	-
+ VCB Credit card	10.08	-	-	-	-	-
+ Mortgaged by Savings FD,NCD	-	-	-	-	-	-
II. Medium Term	-	-	-	-	-	-
+ For all economic sectors	12.00	-	-	-	-	-
+ Mortgaged by Savings FD,NCD	-	-	-	-	-	-
III. Long Term	-	-	-	-	-	-
+ For all economic sectors	12.60	-	-	-	-	-
+ Mortgaged by Savings FD,NCD	-	-	-	-	-	-
IV. Discount rate	10.08	5.55	4.25	2.50	4.00	5.50
+ Export L/C	-	-	-	-	-	-
+ Fixed Deposit, NCD	-	-	-	-	-	-

Interest Rate

- Base year is 360 days.
- Interest calculated on actual days.

9. ตลาดเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

สถาบันการเงินในเวียดนามอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ SBV ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเงิน ขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งเงินกู้แก่สถาบันการเงินอื่นๆ รวมถึงการจัดหาเงินทุนให้รัฐบาล สถาบันการเงินในเวียดนาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กิจการธนาคาร ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์
- กิจการที่มีธนาคาร ได้แก่ สถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจประกันภัย และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

1) ธนาคารพาณิชย์

กิจการธนาคารในเวียดนามมีการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง หลังการปฏิรูปเศรษฐกิจในปี 2529 รวมถึงการเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาดำเนินกิจการในประเทศได้ ปัจจุบันธนาคารในเวียดนาม แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1) State-owned Commercial Banks เป็นธนาคารดั้งเดิมของรัฐบาลมี 4 แห่งและมีขอบเขตการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนี้

- Bank for Foreign Trade of Vietnam (Vietcombank) ดำเนินธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ
- Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV) อำนวยสินเชื่อระยะยาวแก่โครงการลงทุนต่างๆ ในเวียดนาม

- Industrial and Commercial Bank of Vietnam (Incombank) ส่งเสริมอุตสาหกรรมและการค้าภายในประเทศ
- Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development (VBARD หรือ Agribank) รับผิดชอบด้านกิจการเกษตร ประมง และป่าไม้

ข้อมูลจาก Economist Intelligence Unit (EIU) พบว่า ธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้ง 4 แห่งมีสาขาทั่วประเทศรวมกันประมาณ 230 สาขา และมีส่วนแบ่งตลาดด้านสินเชื่อสูงถึงร้อยละ 70 ของสินเชื่อทั้งระบบ ส่วนใหญ่เป็นการให้กู้แก่รัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ ยังมีธนาคารของรัฐอีกแห่งคือ Housing Bank for Mekong Delta

1.2) Joint-stock Commercial Banks เป็นธนาคารท้องถิ่นขนาดเล็กคล้ายบริษัทเงินทุนของไทย ณ สิ้นปี 2546 มีประมาณ 40 แห่ง ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 15 ของสินเชื่อทั้งระบบ โดย Saigon-Thuong Tin (Sacombank) เป็นธนาคารใหญ่ที่สุดในกลุ่มนี้ รองลงมาคือ Asia Commercial Bank (ACB) นอกจากนี้ ยังมี Dong A (EAB), Phuong Nam (PNB), Technical and Commercial Bank (Techcombank), Military Bank (MB) และ Vietnam International Bank (VIB)

1.3) Joint Venture Bank (ณ พฤศจิกายน 2548) มีจำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง ได้แก่

- Indovina Bank ในระยะแรกเป็นการร่วมทุนระหว่าง Incombank ของเวียดนามกับ PT Bank Summa ของ

อินโดนีเซีย ในอัตราส่วน 50:50 เป็นธนาคารร่วมทุนกับต่างชาติแห่งแรกของเวียดนาม ภายหลังมีการเปลี่ยนผู้ร่วมทุนต่างชาติปัจจุบันคือ United World Chinese Commercial Bank ของไต้หวัน

- VID Public Bank เป็นการร่วมทุนระหว่าง BIDV กับ Public Bank Berhad of Malaysia ในอัตราส่วน 50:50
- First Vina Bank เป็นการร่วมทุนระหว่าง Vietcombank กับ Korea First Bank และ Daewoo Securities of South Korea ในอัตราส่วน 50:40:10
- Vinasiam Bank เป็นการร่วมทุนระหว่าง Agribank กับ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และเครือเจริญโภคภัณฑ์ ในอัตราส่วน 34:33:33

1.4) Foreign Bank Branch (ณ พฤศจิกายน 2548) มีสาขาธนาคารต่างประเทศรวม 28 แห่ง และสำนักงานตัวแทนอีก 44 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศที่สำคัญได้แก่

- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นสาขาธนาคารต่างชาติแห่งแรกที่เปิดดำเนินการในเวียดนามเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2535 โดยมีสาขาแรกที่นครโฮจิมินห์ และมีสาขาย่อยที่นครฮานอย เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2538
- Deutsche Bank AG เปิดสาขาในเวียดนามปี 2538
- Australia and New Zealand Banking Group (ANZ) มีสาขาเต็มรูปแบบที่นครฮานอยและนครโฮจิมินห์

- Citibank ของสหรัฐอเมริกา มีสาขาทั้งที่นครฮานอยและนครโฮจิมินห์
- United Overseas Bank ของสิงคโปร์มีสาขาที่นครโฮจิมินห์
- HongKong and Shanghai Banking Corp. (HSBC) มีสาขาที่นครโฮจิมินห์

นอกจากนี้ ยังมีสาขาธนาคารต่างชาติขนาดใหญ่อีกหลายแห่ง เช่น ABN Amro และ ING Bank ของเนเธอร์แลนด์ Standard Chartered Bank ของอังกฤษ Bank of America ของสหรัฐอเมริกา และ Bank of China ของจีน เป็นต้น

อนึ่ง ในการทำธุรกรรมค้าระหว่างประเทศผู้ประกอบการสามารถเปิด L/C (Letter of Credit) ผ่านธนาคารพาณิชย์ของรัฐหรือเอกชน หรือสาขาธนาคารต่างประเทศได้

2) สถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ มีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อในระบบน้อยมาก เมื่อเทียบกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1) Co-operative Credit Institution ประกอบด้วย Co-operative Banks, People's Credit Funds, Credit Co-operative มีจำนวนเกือบ 1,000 แห่ง ส่วนแบ่งตลาดด้านสินเชื่อเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1 - 2 ของระบบเท่านั้น สามารถประกอบธุรกรรมด้าน